

EKSAMENSOPPGAVE

NFU0401

NORSK FOR UTLENDINGER TRINN 4

Studentnummer: _____

Faglig kontakt under eksamen:	Sissel Jensen Nefzaoui
Tlf faglig kontakt / instituttkontoret:	93262252 / 73596549
Eksamensdato:	03.12.07
Eksamenstid:	6 timer
Studiepoeng:	15 studiepoeng
Tillatte hjelpemidler:	Ingen
Språkform:	Bokmål
Antall sider bokmål:	10 sider
Antall sider nynorsk:	
Antall sider engelsk:	
Antall sider vedlegg:	
Sensurdato:	21.12.07

1. Diktat. Skrives på eget ark

2. Luketekst. Sett inn ett ord i hver luke slik at det blir god sammenheng:

Ola og Kari Normann – navnetradisjoner og motenavn

Når et nytt barn blir født, blir det gjerne diskusjon om hva barnet skal hete. Navnevalget er viktig, for barnet skal bære navnet hele livet. Barnet må få et navn som det vil bli glad i og kjenne som en del av seg selv. Alle barn skal ha et navn før de fyller 6 måneder. Hvis foreldrene ikke har valgt et navn til barnet, vil myndighetene gjøre det.

Tidligere var det vanlig å gi barn navn etter besteforeldre eller foreldre. Noen ganger fikk barnet hele navnet til bestefar eller bestemor, mens andre fikk et navn som hadde samme forbokstav som fornavnet til besteforeldre eller foreldre. Slik bar nye generasjoner navnet videre.

Navnetradisjonene kan knyttes til historiske epoker. I Vikingtida var det vanlig å bruke gudenavn eller dyrenavn. Folk trodde det var sammenheng mellom navn og person. Etter at kristendommen ble innført, valgte mange bibelske navn eller navn på kjente helgener. For eksempel er det norske navnet Per, som blant annet er kjent fra Henrik Ibsens Peer Gynt, en omskriving av det bibelske navnet Peter.

De tyske hanseatene, som kom til Norge på 1300 og 1400-tallet, fikk betydning også for navnevalg. Tyske navn som Fredrik og Agnes ble svært populære i Norge. Det samme var tilfelle med danske navn i dansketida frem til 1800-tallet.

På 1800-tallet ble det også vanlig å la jenter få bibelske mannsnavn med a-endelse. Mange ble døpt Petra, Josefa eller Paula. Etter frigjøringen fra Danmark ble det vanlig å la barna få middelalderske navn for å markere ny norsk selvstendighet. Middelalderen var den norske storhetstiden både politisk og kulturelt. Det nasjonale ble fremhevet gjennom forbindelsen med middelalderen

Noen valgte navn fra dagliglivet til sine barn. Ei lita jente som ble født ute på havet i sterk storm, ble kalt Orkana Nordvesta. En liten gutt fikk visstnok navnet Hermetikk.

Etter frigjøringen fra Sverige var svenske navn som for eksempel det tidligere så populære fornavnet Oskar, nesten ikke brukt i Norge. I våre dager er Oskar igjen blitt et motenavn.

I første halvdel av 1900-tallet var det mange som fikk engelske og amerikanske navn. Navn som Harry og Mary ble brakt hit av sjøfolk og utvandrede nordmenn. Statistikken viser at 860 gutter ble døpt Harry i perioden mellom 1940 og 1950, mens det bare er ni gutter som har fått dette navnet etter tusenårsskiftet. I den siste halvdel av 1900-tallet sto amerikanske guttenavn som Ronny og Roger høyt oppe på statistikkene.

Selv om Harry oppleves som gammeldags i våre dager, kan dette navnet kanskje få en renessanse om 50-60 år. Navnetrendene går i bølger, og/men de endrer seg ganske langsomt. I dag er bibelske navn igjen blitt populære. Hvert fjerde norske guttebarn får navn fra Bibelen. Bibelske navn brukes sjeldnere når det gjelder jenter. Den store trenden innen jentenavn er korte navn som slutter på a, for eksempel Anna.

Det er de yngste foreldrene som velger gamle navn til sine barn. Det oppstår ofte uenighet mellom foreldre og besteforeldre om hva barnet skal hete. De aller yngste foreldrene velger motenavn, mens mange eldre foreldre er mer kreative i sitt navnevalg. Det er større spredning i navnevalg i dag enn noen gang tidligere. De fleste barna får bare ett fornavn, mens ca. 20 % får doble fornavn.

Det er/fins noen regler for valg av fornavn. Hvis myndighetene tror at navnet vil være til skade for det lille barnet, kan de fraråde foreldrene å velge dette navnet. I de siste årene er imidlertid navneloven blitt oppmyket slik at de fleste navn i praksis er tillatt. Det gjelder også for innvandrere som vil ta med seg sine navnetradisjoner til sitt nye hjemland. For eksempel er Mohammed et svært vanlig navn blant muslimske innvandrere, og det når ganske høyt opp på statistikken over de mest brukte fornavnene i Norge.

Navneskikkene her i landet avspeiler altså i stor grad historiske hendelser og epoker og også i stor grad påvirkning fra andre land til ulike tider. Navneskikkene går i bølger, og unge foreldre foretrekker ganske ofte andre navn enn deres foreldregenerasjon gjorde.

3. Flervalgsoppgave. Sett strek under det alternativet som passer best slik at det gir god sammenheng i teksten!

Politimesteren varslar krig mot rasisme

Begrepet "rasisme" utløser sterke følelser hos de fleste. Ord som "neger" og "nigger" eller "pakkis" blir sett på som tabuord. I det siste har vi opplevd noen tilfeller hvor politifolk eller andre offentlig ansatte har vist rasistiske holdninger mot innvandrere. Politimester Per M. Marum ved Sør-Trøndelag politidistrikt reagerer

- ikke
- aldri
- svakt
- sterkt

utlendinger og varslar krig mot slike holdninger hos sine ansatte.

Samfunnsforskere fra NTNU har foretatt en undersøkelse om forholdet mellom politifolk og innvandrere i Trondheim. Denne undersøkelsen viser at

- få
- noen
- mange
- enkelte

innvandrere har negative erfaringer med politibetjenter, men disse har til gjengjeld til dels sterk mistillit til politiet. Mange innvandrere forteller at de selv ikke har opplevd etnisk diskriminering, men at de kjenner andre som har

- gode
- store
- positive
- negative

7 % av politibetjentene mener at innvandrere skaper utrygghet i samfunnet. Dette gir seg aldri utslag i at flere innvandrere enn nordmenn blir kontrollert av politiet.

for eksempel

sjelden

på denne måten

Personer med innvandrerbakgrunn blir oftere pågrepet, siktet og tiltalt enn etniske nordmenn.

Mannlige innvandrere i Oslo pågripes hele tre ganger så ofte som norske sjeldnere oftere så sjelden

menn. I mange tilfeller viser det seg at den pågrepne er uskyldig og ikke har gjort noe galt.

Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) har undersøkt ungdomskriminaliteten ved å intervjuer elever i ungdomsskolen og i videregående skole om

sine holdninger til kriminalitet. Undersøkelsen viser at barn og unge med

vår

deres

manges

innvandrerbakgrunn alt i alt er mindre kriminelle enn etnisk norske barn og unge. De er både mer

lovlydige og bruker

mindre

rusmidler enn norsk ungdom.

mer

så mye

like mange

Innvandrerjenter er særlig lovlydige. Statistikken viser imidlertid at langt flere voldshandlinger og ran blir begått av utlendinger enn av nordmenn. Over halvparten av de alvorlige voldssakene i Oslo blir begått av utlendinger. Mye tyder på at personer uten oppholdstillatelse er skyldige i de fleste av disse handlingene. Det kan være asylsøkere eller personer som oppholder seg her i landet på turistvisum.

Dessuten viser statistikker at utlendinger sjelden begår drap i Norge. De fleste drap

Dermed

Imidlertid

Derfor

blir utført av etniske nordmenn.

En liten kuriositet er at svenskene er "verstingene" når det gjelder lovbrudd generelt her i landet. Mange andre utlendinger begår alt i alt

Noen

Ingen

Få

flere forbrytelser og forseelser i Norge enn svenske statsborgere.

Denne undersøkelsen er blitt lagt merke til i media. Politimester Per M. Marum sier til Adresseavisen at han erklærer krig mot etnisk diskriminering i hindrer liker hater

Sør-Trøndelag politidistrikt. Heretter blir det forbud for nulltoleranse interesse mulighet

diskriminerende språkbruk og negativ behandling av innvandrere, lover politimesteren. Han forsøker ikke å bortforklare funnene, men han er skuffet over at flere av kollegene hans har rasistiske holdninger. Marum tror dessuten ikke at politifolkene tvert imot imidlertid visst

egentlig har slike negative holdninger, men det spiller likevel ingen rolle så lenge det som sies, oppleves negativt av omgivelsene. Politifolk plikter også å si fra hvis de oppdager at kolleger snakker pent om innvandrere. positivt sjelden nedsettende

Mange forskere beskylder mediene for å være fremmedfiendtlige. Kriminalitet er det temaet hvor innvandrere hyppigst dukker opp. Pressen har gjort det til en regel å oppgi etnisk bakgrunn til siktede og tiltalte i kriminalsaker. Det er fristende å spørre seg hvorfor det er så stor interesse i den offentlige debatten for problemstillingen innvandrere og kriminalitet. De store forskjellene i kriminalitet finnes ikke mellom innvandrere og etniske nordmenn, men også mellom menn og kvinner, mellom unge og gamle og mellom sosiale klasser. tvert imot likeledes derimot

Samfunnsforskerne fra NTNU viser i sin undersøkelse at 9 % av de spurte politibetjentene synes at det er greit å bruke ord som ”pakkis” og ”neger”, og hevder at disse begrepene

som regel er diskriminerende. Majoriteten av politibetjentene uten tvil ikke på noen måte i stor grad

mener imidlertid at de fleste innvandrerne av afrikansk eller pakistansk opprinnelse vil være interessert i å bli tiltalt og omtalt på denne måten.

like

hindre

ha seg frabedt

15 % av de politibetjentene som er blitt intervjuet i denne undersøkelsen, bekrefter at det fins negative holdninger til etniske minoriteter, mens de aller fleste hevder at forholdet mellom politi og innvandrere er godt. NTNUs rapport liker at det forekommer rasisme

benekter

tror ikke

slår fast

og diskriminering i Trøndelag politidistrikt, men tallene kan ikke si noe om hvor utbredt det er.

Rapporten er også positiv til at det ikke fins politifolk med

uklar

avvisende

kritisk

innvandrerbakgrunn i Sør-Trøndelag politidistrikt. Forskerne fra NTNU foreslår at det bør rekrutteres flere politifolk med minoritetsbakgrunn, og at politiet ikke bør kontrollere innvandrere

sjeldnere enn nordmenn. Offentlige tjenestemenn bør heller

oftere

like sjelden

så ofte

ikke bruke ord og uttrykk som for eksempel ”svarting” eller ”pakkis”, som kan være svært diskriminerende.

Professor Arnulf Kolstad ved NTNU mener at det kan være nyttig å skille mellom rasistiske holdninger og fremmedfrykt fordi disse gir seg ulike utslag. Fremmedfrykten er situasjonsbestemt. Den svinger med dramatiske hendelser og hvordan disse

fremstilles
varierer
annonseres
publiserer

i massemedia. Holdningene bestemmes derimot av følelser mer enn av kunnskap og fornuft. Latente negative holdninger til etniske minoriteter kaller Kolstad for hverdagsrasisme. Hverdagsrasismen er uavhengig av angsten for det fremmede, mener Kolstad.

er opptatt av
har sammenheng med
er interessert i

En form for hverdagsrasisme og fremmedangst er fremheving av kulturelle eller religiøse likheter. fortrinn. tema.

ulikheter.

I slike tilfeller blir "de andre" fremstilt som en gruppe med helt andre verdier og som en trussel mot det etablerte og verdifulle i ens eget samfunn.

Utrolig nok blir "de andre"
På den måten
Riktignok
Uansett

betraktet som fremmedelementer.

I dag er hverdagsrasismen vanskeligere å avsløre enn konkrete eksempler på hardkokt rasisme, hevder professor Kolstad, og han tilføyer at offentlig ansatte som politibetjenter og ambulansesjåfører har større ansvar enn andre for at rasistiske holdninger ikke kommer til uttrykk i form av forskjellsbehandling og diskriminerende språkbruk. Dermed er han

uenig med
uavhengig av
misfornøyd med
på linje med

politimester Marum.

4. ESSAYOPPGAVER.

Skriv ca. 450 – 500 ord om ett av disse temaene. Essayet skal være argumenterende! (Essayet skrives på eget ark)

1. ”Erfaring med og kunnskap om flere språk og skriftkulturer åpner for toleranse og forståelse for andre kulturer og språk”. Drøft dette utsagnet.

Overskrift: Språk og toleranse

2. Cirka 8 % av befolkningen i Norge i dag er tokulturelle; det vil si at de selv eller deres foreldre har bakgrunn fra et annet land eller en annen kultur. Hvilke fordeler og ulemper har dette for den enkelte og for samfunnet?

Overskrift: To kulturer

3. Ingvar Ambjørnsen, som har skrevet *Brødre i blodet*, uttalte nylig at han som barn og ungdom alltid følte seg utenfor samfunnet. Drøft hvordan dette gir seg utslag i boka. Hva gjør Elling og Kjell Bjarne for å bli integrert?

Overskrift: Integrering

4. Språksituasjonen i Norge oppleves av mange utlendinger som kaotisk. Drøft hvorfor det er blitt slik. Hvordan opplever du selv denne språksituasjonen?

Overskrift: Språklig normering

5. Et av de viktigste diskusjonstemaene i dagens samfunn er den klimatiske utviklinga på jorda. Drøft hvordan klimaproblemene har oppstått. Hva mener du at du selv kan gjøre for å bidra til en bærekraftig utvikling?

Overskrift: Bærekraftig utvikling

EKSAMENSOPPGAVE

NFU0401

NORSK FOR UMLENDINGER TRINN 4

Studentnummer: _____

Faglig kontakt under eksamen: Sissel Jensen Nefzaoui

Tlf faglig kontakt / instituttkontoret: 93262252 / 73596547

Eksamensdato: 22.05.07

Eksamenstid: 6 timer

Studiepoeng: 15 studiepoeng

Tillatte hjelpemidler: Ingen

Språkform: Bokmål

Antall sider bokmål: 7 sider

Antall sider nynorsk:

Antall sider engelsk:

Antall sider vedlegg:

Sensurdato: 12.06.07

1. Diktat. Skrives på eget ark

2. Forklar følgende idiomer:

1. Det gikk meg hus forbi

Det betyr at det var noe man ikke fikk med seg, ikke oppfattet

2. Han har fått en fot innenfor

Han har fått en sjanse, en mulighet

3. Du må skjerpe deg!

Du må ta deg sammen

4. Hun må feie for egen dør

Hun må løse sine egne problemer

5. Nå må noen sette ned foten

Nå må noen reagere

6. Man frykter språklig forflatning

Man frykter at språket skal bli mindre uttrykksfullt

7. De har mange jern i ilden

De holder på med mange aktiviteter

8. Jeg har det på tungen

Jeg prøver å huske det, men jeg klarer ikke å uttrykke det

9. Han stakk kjepper i hjulene for dem

Han laget problemer for dem

3. Luketekst. Sett inn ett ord i hver luke slik at det blir god sammenheng:

KRIGSBARNA.

ANDRE VERDENSKRIG 1940 – 45. KRIG OG KJÆRLIGHET

Denne våren har diskriminering av norske krigsbarn blitt tatt opp som sak ved menneskerettsdomstolen i Strasbourg. Den norske staten er blitt saksøkt av 158 kvinner og menn i 60-årene som ble født under eller like etter annen verdenskrig, og som hadde norsk mor og tysk far. Disse mener seg utsatt for "et sammenhengende overgrep som har pågått helt frem til i dag", og de krever en økonomisk kompensasjon for et ødelagt liv.

På grunn av at Norge hadde en strategisk beliggenhet i nord, var det svært mange tyske okkupasjonssoldater her i landet under andre verdenskrig.

Anslagsvis 500.000 tyske soldater og offiserer okkuperte landet.

Samarbeid med okkupasjonsmakten ble av de fleste nordmenn ansett som

svik. Mange ble likevel kjent med tyskere på arbeidsplasser og i

lokalsamfunn. Det oppsto forhold mellom tyske soldater og norske kvinner,

men - som i enhver annen krig - hendte det at kontakten utviklet seg til seksuelle forhold.

Man regner med at ca. 85.000 norske kvinner hadde tyske kjærester, og at

det ble født mellom 10.000 og 12.000 barn som resultat av disse forbudte

forholdene. De norsk-tyske barna kom i en særstilling fordi

nazimyndighetene ut fra sine raseteorier mente at disse barna var representanter for

10. Hun la alle kortene på bordet

Hun innrømte hva hun hadde gjort

11. Studenten fikk jernteppe da han skulle skrive om norske dialekter

Studenten lærte ikke å huske noe

12. Og før jeg visste ordet av det, hadde han løftet Alfons Jørgensen opp i de sterke armene sine, forsiktig som om den gamle mannen var et sykt barn

Plutselig

13. "Jeg vet ikke min arme råd. Jeg har visst falt. Ikke spør meg hvordan det har skjedd, for jeg husker ingen ting".

Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre

14. "Han brølte av latter, og sa at nå kunne vi ha det så godt

nå kunne vi angre på det vi hadde gjort

15. "Jeg tok en sjanse og sa at det lå vel i tiden. Jeg mente selv å oppfatte oppløsningstendenser i hverdagen"

Det var en del av tidsånden

den svært verdsatte 'nordiske rasen'. Dermed ble også barn som ble fdølt som følge av forhold mellom tyske soldater og norske kvinner her i Norge, betraktet som viktige i den rasebaserte befolkningspolitikken. Den tyske organisasjonen Lebensborn opprettet egne fødehjem og andre hjelpeordninger for ugifte mødre som de anså som 'rasemessig verdifulle'. Dersom mødrene ikke selv var i stand til å ta hånd om disse barna, ordnet organisasjonen med å få dem adoptert bort.

Mens nazimyndighetene hadde sett på de norsk-tyske krigsbarna som en potensiell ressurs, ble disse barna ansett som et problem av norske myndigheter etter krigen. Dette skyldes ikke minst at det i folket fantes svært negative og til dels rasistiske holdninger overfor krigsbarna. I en undersøkelse som Sosialdepartementet foretok sommeren 1945, ble det meldt om fiendtlige holdninger overfor barna i om lag en tredjedel av alle de norske kommunene.

Etter at det norske "krigsbarnproblemet" ble mye omtalt i den første etterkrigstida, var det ganske stille omkring dette opp gjennom de neste tiårene. Det var et tabuemne fram til midten av 1980-tallet. Da sto flere krigsbarn fram i norske aviser, radio og fjernsyn, og det ble skrevet ei bok om de norske krigsbarna. De ble nå gjennomgående møtt med sympati, og de organiserte seg i en egen forening som i dag har ca. 700 medlemmer.

I 1986 fikk Norge en ny lov som ga adopterte rett til opplysninger om sine biologiske foreldre, og intensjonen i denne loven ble også gjort gjeldende for barn som ikke var adoptert. Etter dette søkte flere tusen krigsbarn i arkiver

og _____ i _____ forskjellige norske og tyske kilder etter opplysninger om sine tyske fedre og andre sllektninger i Tyskland.

Et forskningsprosjekt om krigsbarnas skjebne resulterte i boka *Krigsbarn i fredstid* som kom ut i 2005. Sammenliknet med sine jevnaldrende, kommer krigsbarna som gruppe vesentlig dårligere ut på samtlige levekårsområder. Særlig den store dødeligheten blant krigsbarn vitner om problematiske forhold.

Skilsmisseandelen er høyere enn blant deres jevnaldrende, mens utdanningsnivå, inntekter og formue er lavere, for å nevne noen av forskjellene.

J løpet av de siste åra er det en god del krigsbarn som har fortalt om en barndom og oppvekst preget av overgrep og mishandling og av lokale myndigheter som ikke tok ansvar for å gi dem skikkelige oppvekstvilkår. For noen år siden beklaget daværende statsminister Kjell Magne Bondevik i sin nyttårstale den behandlingen krigsbarna hadde fått, men det var ikke nok. Nå har 158 krigsbarn anmeldt den norske staten, noe som har fått stor omtale i norsk og utenlandsk presse. Krigsbarna krever økonomisk erstatning for et ødelagt liv.

4. Essayoppgaver. Skriv ca. 450 – 500 ord om ett av disse temaene.

Essayet skal være argumenterende!

(Essayet skrives på eget ark)

1. Levestandarden i Norge i dag er høy, særlig på grunn av olje- og gassproduksjonen.

Hva mener du om den norske statens bruk av oljepengene?

Drøft hvordan oljepengene bør brukes.

Hvordan ser du på framtida for norsk næringsliv?

Overskrift: Norge og oljen

2. Det norske oljeselskapet StatoilHydro har vedtatt at styremøtene i selskapet skal foregå på engelsk. Begrunnelsen er at ett av styremedlemmene ikke behersker norsk. Dette har ført til sterke reaksjoner fra mange hold.

Hva mener du om dette vedtaket?

Hvilken rolle spiller engelsk i det norske samfunnet i dag?

Drøft hvilke konsekvenser engelskens stilling kan få for det norske språket.

Overskrift: Norsk og engelsk

3. Ingvar Ambjørnsens roman **Brødre i blodet** har i de siste årene blitt dramatisert for film og teater.

Dramatiseringene har fått svært gode kritikker både i Norge og i utlandet.

Drøft hva det kan være som gjør de to hovedpersonene i boka så populære.

Hva mener du selv om denne boka?

Overskrift: Brødre i blodet

4. Gjennom undervisningen på trinn 4 har du møtt noen refleksjoner omkring tabuemner og tabubegreper.

Drøft hvordan og hvorfor tabuer kan oppstå.

Kjenner du lignende forestillinger fra din kultur?

Overskrift: Tabuforestillinger

5. Det har i de siste årene vært en betydelig innflytting til Norge fra andre land i Europa.

Hva er det som gjør Norge attraktivt for personer fra disse områdene?

Drøft også hva som kan gjøres fra norsk side for å legge forholdene best mulig til rette for innflytterne.

Overskrift: Innflytting til Norge

6. Nynorsk har opp gjennom historien hatt varierende tilslutning i skole og samfunnsliv.

Hva var bakgrunnen for nynorsk (landsmål)?

Drøft hvilken rolle nynorsk (landsmål) har spilt i historisk sammenheng.

Hvilken stilling har nynorsk i skole og samfunnsliv i dag?

Overskrift: Nynorskens stilling

